

JÕGEVAMAA KOOLIVÕRGU ARENGUKAVA
2006 - 2012

Koostaja: Toomas Pajula
Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse juhataja

jaanuar – mai 2006

Sisukord	2
Sissejuhatus	3
Jõgevamaa koolivõrgu arengukava eesmärk ja ülesanded	3
I Olulised tabelid	
Tabel 1 Riigi koolide ja õpilaste arv maakonniti	5
Tabel 2 2005/2006 üldhariduskoolide õpilaste arv maakonniti	6
Tabel 3 Jõgevamaa üldhariduskoolid asutamisaasta järgi	8
Tabel 4 Jõgeva maakonna elanike dünaamika aastatel 1990-2005	9
Tabel 5 Jõgeva maakonna sünnid ja esimesse klassi astumine aastani 2012	10
Tabel 6 Jõgevamaa kooliõpilaste prognoos kuni aastani 2012	12
Tabel 7 Õpilaste arv maakonna üldhariduskoolides septembris 2005	13
Tabel 8 Ettepanekud Jõgevamaa koolivõrgu korrastamiseks aastani 2012	14
II Jõgevamaa üldhariduskoolide õpilaste arvu dünaamika aastatel 2003-2012	15
Jõgevamaa Gümnaasium	15
Jõgeva Ühisgümnaasium	16
Mustvee Gümnaasium	17
Mustvee Vene Gümnaasium	17
Põltsamaa Ühisgümnaasium	18
Laiuse Põhikool	19
Vaimastvere Põhikool	19
Siimusti Lasteaed-Algkool	20
Kuremaa Lasteaed-Algkool	20
Tiheda Lasteaed-Algkool	21
Aidu Lasteaed-Algkool	21
Pisisaare Algkool	21
Pala Põhikool	22
Palamuse Gümnaasium	22
Kaarepere Põhikool	23
Luuu Algkool	23
Puurmani Gümnaasium	24
Saduküla Põhikool	24
Esku-Kamari Kool	25
Adavere Põhikool	25
Lustivere Põhikool	26
Voore Põhikool	26
Tabivere Gümnaasium	27
Maarja Põhikool	27
Sadala Põhikool	28
Torma Põhikool	28
Järeldused	29
Lõppsõna	30

Sissejuhatus

Riigi koolivõrk tervikuna peab tagama inimese põhiõiguse, aga ka vajaduse – võimaluse kujuneda informeeritud ja teadlikuks kodanikuks, kes on suuteline iseseisvalt analüüsima ja otsustama tänases maailmas. Nii nagu on muutuv inimene tänases ühiskonnas, nii muutuvad ka tema kujundatud institutsioonid.

Kaasaegne koolivõrgu ümberkujundamine peab lähtuma muutuvast demograafilisest situatsioonist, arvestama regionaalsete vajadustega ja tagama ikkagi kõigile õppijatele võrdsed võimalused. Samas olema ka tasakaalustatud ja kõiki võimalikke osapooli aktiivselt kaasav. Tänapäevane kool peab olema modernne ja tasakaalus ühiskonna kiire arenguga. Traditsioonilised õppemeetodid jäävad küll aluseks, kuid üha enam moderniseerub ühiskonnaga koos ka kooli aluskiht.

Eesti ühinemine Euroopa Liiduga on andnud tänastele noortele selge signaali – piirid on kadumas, euroopalike standardite järgi elamiseks on vaja kaasaegset haridust. Sellist haridust on tänapäeval võimalik hankida vaid kaasaegsest õpikeskkonnast.

Globaliseeruva maailma tööturg nõuab üha enam inimesi, kes tegutsevad oma valitud erialal professionaalselt ja maailma tipp tehnoloogiaga kaasas käies. Kool, kes näeb oma eesmärgiks vaid noorte kirjutama - lugema õpetamist, ei suuda kaua püsida. Kaasaegse õpikeskkonna loomiseks on aga vaja häid õpetajaid ja häid õppevahendeid. Seega on lähiaegadel konkurentsipüsimeks vajalik koolide piisav rahastamine.

Eesti riigi aastakümnetepikkune majanduslik mahajäämus ja paraku ka nõrk demograafiline iive sunnib hariduse korraldajaid oma tegevusse suhtuma ülima professionaalsusega.

Üheks koolivõrku iseloomustavaks teguriks maakonnas on väheneva õpilasarvuga koolid, kust lapsevanemad püüavad võimalikult varakult õpilased üle viia stabiilse õpilasarvuga koolidesse, kartes kahaneva kooli kahanevat õpikvaliteeti. Püütakse viia eelkõige kooli, kus on soovitatavalt kõik 12 üldhariduskooli klassi. Seetõttu on Jõgevamaal tuntav paisutatud gümnaasiumi ja keskastme tasand. Samas kutsehariduse osakaal on tunduvalt väiksem ühiskonna ja majanduse reaalsest nõudlusest.

Õpilaste arvu vähenemine ja munitsipaalkoolide õpilaste arvule põhinev finantseerimine riigieelarvest, on loonud olukorra, kus vajadusel leitakse igale õpilasele koht maakonnakoolis, olenemata tema elukohast.

Jõgevamaa koolivõrgu arengukava eesmärk ja ülesanded

1. Maakonna demograafilise olukorra läbivaatamine ja prognoosimine aastateks 2006 – 2012 ja selle alusel koolivõrgu kaardistamine lähitulevikuks.
2. Mõistlike indikaatorite määramine, mis annab koolide omanikele ja lastevanematele arusaadavad signaalid kooli kvaliteedist lähiaastatel.

Käesolev töö ei käsitle eesti kooli sisuliste aspektide analüüsi, kuna neid on Haridus- ja Teadusministeeriumi ametnike ja nendega seotud asutuste poolt toodetud ja tootmisel külluses ja nende kättesaadavus oli ka käesoleva arengukava koostajaile piisav. Riigis on loodud vastav seadusandlus, mis käsitleb hetkel küllaldase põhjalikkusega koolikorralduse aluseid. Arengukava sisus on püütud leida statistilise materjali põhjal optimaalne süsteem Jõgevamaa koolivõrgule. Tingituna negatiivsest demograafilisest situatsioonist kätkeb see ka ettepanekuid omavalitsustele mõnede koolide osas struktuursete muudatuste tegemiseks.

On selge, et põhimõttelisi muudatusi omavalitsustele kuuluvates koolides teevad omavalitsused ehk siis kohalikud elanikud. Samas peavad aga omavalitsused teadma, et

koolide rahastamine käib suures osas riiklike vahendite arvelt ja riigi seisukohast ei ole regionaalsete koolide igakülgne doteerimine alati mõistlik. Iga konkreetse doteerimist vajava kooli eksisteerimine peab olema põhjendatud ja selleks ei anna meile tuge lihtsalt emotsioonidel põhinev soov.

Arengukava koostajail oli kasutada Sihtasutuses Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus 2004. aastal koostatud „Jõgevamaa koolivõrgu arengukava alusdokumendid“. Nimetatud tööd on võetud aluseks mitmete ettepanekute tegemisel. Seal käsitletud materjale ei ole dubleeritud käesolevasse töösse, käesoleva arengukava jaoks on koostatud uus maakonna sündide ja kooliminevate õpilaste prognoos, mis aga enamuses kattus kahe aasta tagusega.

Arengukava koostajad on suure tähelepanuga suhtunud Haridus- ja Teadusministeeriumi tellimisel Poliitikauuringute Keskuse PRAXIS poolt 2005. aastal koostatud „Üldhariduskoolide võrgu korraldamine“ materjalidesse. Mitmete tööturunõuete põhimõteteliste küsimuste käsitlemisel on võetud aluseks teadurite Raul Eametsa ja Tiina Annuse seisukohad.

Kriteeriumid, mille alusel otsustada kooli jätkusuutlikkuse üle - ökonoomsus, haridustaseme kvaliteet, õpilaste arv jne., võib jagada kvalitatiivseteks ja kvantitatiivseteks. Viimastel aastatel oleme me aga rääkimas üha enam kvantitatiivsete mõõdikute tasandilt, kuna need on külmalt objektiivsed ja nende surve majanduslikule aspektile on ühiskonnas üha enam omaksvõetavam. Tõenäoliselt on selline lähenemine ka õigustatud, sest kvalitatiivsete näitajate esiletõstmine toob otsustamisse üha enam subjektiivsust. Otsustusprotsessi ja jätkusuutlikkusse sekkumine on tingitud eelkõige siiski pragmaatilistest võimalustest mitte emotsionaalsetest vajadustest.

Arengukava eesmärgiks ei ole siiski mitte koolide arvu mehhaaniline vähendamine tulenevalt õpilaste arvu vähenemisest, vaid sobiliku koolitüübi leidmine igale omavalitsusele ja piirkonnale arvestades tema vajadusi ja võimalusi.

Kui Jõgevamaal oleks vajadus mingi kooli sulgemise järele, siis tuleks seda käsitleda erandjuhtumina ja mitte jätta seda ainult ühe omavalitsuse mureks, vaid kaasates kõiki võimalike kaasvastutajaid ja otsustajaid, teha otsus ühiskonnas väljakujunenud seisukohtade ja normide põhjal.

Kooli jätkusuutlikkusest rääkides on seaduses seni peetud ainsaks oluliseks kriteeriumiks õpilaste arvu. Sellel on aktsepteeritav majanduslik põhjendus, paraku unustatakse otsustamisel aga sageli piirkonna arengueelduste pikema perspektiiviga arvestamine.

Seosed kooli suuruse, majanduslike võimaluste ja õppekvaliteedi vahel on selgelt olemas.

Õpilaste arvu jätmine ainsaks kriteeriumiks kooli staatuse otsustamisel, ei ole hõreda asustusega maapiirkondades kindlasti õige. Käsitleda tuleks ka:

- geograafilist asukohta;
- asustustihedust;
- teedevõrku;
- teistest omavalitsustest kooli käivate õpilaste arvu;
- teiste koolide asetust;
- piirkonna reaalseid arenguid.

I Olulised tabelid

Tabel 1 Riigi koolide ja õpilaste arv maakonniti

Õpilaste arv seisuga 15.11.2005

Allikas EHIS

MAAKOND	Üldhariduskoolid	Õpilased
Harjumaa	152	65811
Läänemaa	28	4383
Ida-Virumaa	51	19224
Viljandimaa	40	8154
Järvamaa	24	5189
Lääne-Virumaa	42	9978
Tartumaa	56	21269
Pärnumaa	54	13294
Valgamaa	25	5041
Põlvamaa	27	4344
Saaremaa	25	5406
Jõgevamaa	28	5628
Võrumaa	27	6078
Raplamaa	30	5552
Hiiumaa	7	1612
KOKKU	616	180963

Tabel 2 2005/2006 üldhariduskoolide õpilaste arvud maakonniti
Allikas EHIS

Maakond	Tüüp	Õppevorm	Õpilasi
Harju maakond	algkool	päevane õpe	1435
	gümnaasium	ekstern ja üksikud õppeained	149
		päevane õpe õhtune ja kaugõpe	53731 3263
põhikool	päevane õpe	7233	
Hiiu maakond	gümnaasium	ekstern ja üksikud õppeained	1
		päevane õpe õhtune ja kaugõpe	1098 35
põhikool	päevane õpe	478	
Ida-Viru maakond	gümnaasium	ekstern ja üksikud õppeained	26
		päevane õpe õhtune ja kaugõpe	16177 564
põhikool	päevane õpe	2457	
Jõgeva maakond	algkool	päevane õpe	213
	gümnaasium	ekstern ja üksikud õppeained	24
		päevane õpe õhtune ja kaugõpe	3832 206
põhikool	päevane õpe	1353	
Järva maakond	algkool	päevane õpe	48
	gümnaasium	ekstern ja üksikud õppeained	16
		päevane õpe õhtune ja kaugõpe	3710 217
põhikool	päevane õpe	1198	
Lääne maakond	algkool	päevane õpe	479
	gümnaasium	päevane õpe õhtune ja kaugõpe	2656 130
		põhikool	päevane õpe
Lääne-Viru maakond	algkool	päevane õpe	295
	gümnaasium	ekstern ja üksikud õppeained	24
		päevane õpe õhtune ja kaugõpe	7109 271
põhikool	päevane õpe	2279	
Põlva maakond	algkool	päevane õpe	280
	gümnaasium	ekstern ja üksikud õppeained	4
		päevane õpe	2856
põhikool	päevane õpe	1204	
Pärnu maakond	algkool	päevane õpe	276
	gümnaasium	ekstern ja üksikud õppeained	38
		päevane õpe õhtune ja kaugõpe	8519 372
põhikool	päevane õpe	4089	
Rapla maakond	algkool	päevane õpe	208
	gümnaasium	päevane õpe õhtune ja kaugõpe	3492 217
		põhikool	päevane õpe õhtune ja kaugõpe
Saare maakond	algkool	päevane õpe	20
	gümnaasium	päevane õpe õhtune ja kaugõpe	2800 248
		põhikool	päevane õpe
Tartu maakond	algkool	päevane õpe	208

	gümnaasium	ekstern ja üksikud õppeained päevane õpe õhtune ja kaugõpe	204 17083 514
	põhikool	päevane õpe	3260
Valga maakond	algkool	päevane õpe	126
	gümnaasium	ekstern ja üksikud õppeained päevane õpe õhtune ja kaugõpe	2 3314 134
	põhikool	ekstern ja üksikud õppeained päevane õpe	2 1463
Viljandi maakond	algkool	päevane õpe	193
	gümnaasium	ekstern ja üksikud õppeained päevane õpe õhtune ja kaugõpe	5 5383 199
	põhikool	päevane õpe	2374
Võru maakond	algkool	päevane õpe	59
	gümnaasium	ekstern ja üksikud õppeained päevane õpe õhtune ja kaugõpe	11 3410 214
	põhikool	päevane õpe	2384
Kokku			180963

Riigi koolide tabel kajastab ka suuremate linnakoolide õpilaste arvu maakonna õpilaste üldarvus, kuna keskused (loe: linnad) on tugevad demograafilised koondajad, siis mõjutavad nad otseselt maakonna õpilaste paiknemist ja tulevad käsitlemisele ka Jõgevamaa kontekstis läbipõimununa maal asuvate koolidega.

Tänaseks Eestimaal väljakujunenud omavalitsuste struktuuri juures oleks normaalne, et igal maakonna omavalitsusel oleks vähemalt üks kool.

Jõgevamaa vallakeskused ei asu tavaliselt ka ääreküladest kaugemal kui 20 km. Seega peaks iga koolilaps saama kooli vähemalt pooletunnise ajatsükliga. Kogu maailmas peetakse sellist ajakulu lapse kooliteele mõistlikuks.

Korrastatud koolivõrk oleks üheks aluseks ja suunaks omavalitsuste kogu transpordikorralduse ja teedevõrgu loomisel.

Kogemuslikult peetakse algse (mikro)kollektiivi tekkimiseks vajalikuks õpilaste arvuks vähemalt 5 last. See peaks olema ka kriteerium, mille puhul tuleks rääkida klassikomplekti formeerimisest või mitteformeerimisest.

Hüpoteetilise koolivõrgu modelleerimisel jääb olemasolevast seadusandlusest väheks. Praegu kehtivate normide kohasel võib õpilase jalgsikäidav koolitee olla kuni 3 kilomeetrit pikk. Pikema teekonna korral peab omavalitsus korraldama õpilase koolikäimise. Sellisest üldisest seadusandlikust korraldusest jääb väheks. Kindlasti oleks vaja määrata erisused erinevate koolitüüpide jaoks. Samuti erisused erinevatele vanuseastmetele.

Viimastel aastatel on hakatud rääkima Jõgevamaal HEAST KOOLIST kui mudelist, millises õpilastele luuakse kõik tingimused, et laps tahaks vaatamata koolipäeva pingele, sinna rõõmuga minna. Vaieldamatult on hea kooli aluseks tema pedagoogiline kaader. Omavalitsuste poolt õigetele alustele seatud koolisüsteem tagab selle, mille alusel me nimetame kooli terminiga - HEA KOOL.

Järgnev tabel annab mõtisklusainet enamusele tänastest otsustajatest. Paljud Eestimaa koolid on järjest töötanud üle 300 aasta. Igasugusele põhjapanevale otsusele kooli tegevuse muutmisel on tõenäoliselt eelnenud ka põhjapanevad analüüsid. Selline traditsioonide hulk paneb mitmekordselt kaaluma iga ettevõetud sammu väärtust. Eesti on ajalooliselt tuntud oma tõsise suhtumisega kooliharidusse. Ka väga kasinatest tingimustest on sirgunud suurmehi. On tõenäoline, et nende teadmiste aluseks on olnud ja on ka jätkuvalt tõsine suhtumine kooliharidusse. Korralikku kooliharidust annab stabiilne ja süstemaatiline koolivõrk.

Tabel 3. Jõgevamaa üldhariduskoolid asutamisaasta järgi

Omavalitsus	Kool	Asutamisaasta
Tabivere vald	J.V.Veski nim. Maarja Põhikool	1680
Jõgeva vald	Laiuse Põhikool	1686
Põltsamaa linn	Põltsamaa Ühisgümnaasium	1687
Palamuse vald	Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasium	1687
Torma vald	C.R.Jakobsoni nim. Torma Põhikool	1688
Pala vald	Anna Haava nim. Pala Kool	1766
Puurmani vald	Saduküla Põhikool	1766
Põltsamaa vald	Adavere Põhikool	1766
Mustvee linn	Mustvee Gümnaasium	1828
Põltsamaa vald	Esku - Kamari Kool	1835
Mustvee linn	Mustvee Vene Gümnaasium	1848
Pajusi vald	Pisisaare Algkool	1853
Saare vald	Voore Põhikool	1895
Palamuse vald	Kaarepere Põhikool	1897
Torma vald	Sadala Põhikool	1897
Kasepää vald	Tiheda Lasteaed-Algkool	1904
Jõgeva linn	Jõgeva Gümnaasium	1915
Jõgeva vald	Vaimastvere Lasteaed- Põhikool	1921
Põltsamaa vald	Lustivere Põhikool	1922
Puurmani vald	Puurmani Keskkool	1923
Palamuse vald	Luu Algkool	1933
Jõgeva linn	Jõgeva Täiskasvanute Keskkool	1956
Pajusi vald	Aidu Lasteaed-Algkool	1973
Tabivere vald	Tabivere Gümnaasium	1973
Põltsamaa linn	Lasteaed-Algkool "Tõruke"	1983
Jõgeva linn	Jõgeva Ühisgümnaasium	1984
Jõgeva vald	Kuremaa Lasteaed-Algkool	1985
Jõgeva vald	Siimusti Lasteaed - Algkool	1992

Tabel 4 Jõgeva maakonna elanike dünaamika aastatel 1990-2005

Jõgevamaa elanike arv on aastast 1990 näidanud pidevat langustendentsi. Eelkõige on see tingitud negatiivsest iibest. Mõningase osa negatiivsest elanikkonna bilansist on andnud maakonnast väljaränne. Kõige tõsisemalt tuleb aga muretseda laste vähese sündimuse pärast. Kui aastal 1990 sündis maakonnas 730 last, siis aastal 2005 oli sündimus vaid 306 last. Maakonna linnades ja nende ümbruses on viimastes Rahvastikuregistri näitajates täheldatud sündivuse vähenemise peatumist, kuid üldine iibelangus näib olevat pöördumatult kinnistunud.

Murelikuks võib teha ka elanikkonna pidev vananemine. Kui 1990. aastal moodustasid 65-aastase ja vanema elueaga inimesed 13%, siis 2005. aastaks on üle 65-aastase elanikkonna osakaal üldisest elanike arvust tõusnud 17 %-le. Järgmise sama pika tsükli jooksul prognoositakse vanema generatsiooni osakaaluks juba 25 % kogu Jõgevamaa elanikkonnast.

	1990	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
elanike arv	42900		42549	42146	41859	41736	39293	38756	38372	38223	38060	37886	37647	37300
sündide arv	730	551	516	478	461	449	390	413	409	383	351	306	322	306

Tabel 5 Jõgeva maakonna sünnid ja esimesse klassi astumine aastani 2012

Omavalitsus/Kool	Sünd 1999	<i>Kooli 2006 H</i>	Sünd 2000	<i>Kooli 2007 H</i>	Sünd 2001	<i>Kooli 2008 H</i>	Sünd 2002	<i>Kooli 2009 H</i>	Sünd 2003	<i>Kooli 2010 H</i>	Sünd 2004	<i>Kooli 2011 H</i>	Sünd 2005	<i>Kooli 2012 H</i>
Jõgeva linn	68	<i>85</i>	61	<i>76</i>	58	<i>72</i>	56	<i>70</i>	46	<i>57</i>	50	<i>62</i>	56	<i>70</i>
Jõgeva Güm		<i>55</i>		<i>50</i>		<i>47</i>		<i>46</i>		<i>37</i>		<i>41</i>		<i>46</i>
Jõgeva Ühisgüm		<i>27</i>		<i>24</i>		<i>23</i>		<i>22</i>		<i>18</i>		<i>20</i>		<i>22</i>
Mustvee linn	13	<i>27</i>	6	<i>12</i>	15	<i>31</i>	12	<i>25</i>	16	<i>33</i>	17	<i>35</i>	14	<i>29</i>
Mustvee Güm		<i>11</i>		<i>5</i>		<i>13</i>		<i>11</i>		<i>14</i>		<i>15</i>		<i>12</i>
Mustvee Vene Güm		<i>15</i>		<i>7</i>		<i>17</i>		<i>13</i>		<i>18</i>		<i>19</i>		<i>16</i>
Põltsamaa linn	47	<i>50</i>	52	<i>56</i>	41	<i>44</i>	44	<i>47</i>	30	<i>32</i>	36	<i>39</i>	32	<i>34</i>
Põltsamaa Ühisgüm		<i>50</i>		<i>56</i>		<i>44</i>		<i>47</i>		<i>32</i>		<i>39</i>		<i>34</i>
Jõgeva vald	66	<i>34</i>	53	<i>27</i>	57	<i>29</i>	52	<i>27</i>	56	<i>29</i>	45	<i>23</i>	39	<i>20</i>
Laiuse Põhikool		<i>7</i>		<i>6</i>		<i>6</i>		<i>6</i>		<i>6</i>		<i>5</i>		<i>4</i>
Siimusti L. - Algkool		<i>12</i>		<i>10</i>		<i>11</i>		<i>10</i>		<i>11</i>		<i>9</i>		<i>7</i>
Vaimastvere L.-Põhikool		<i>7</i>		<i>6</i>		<i>6</i>		<i>6</i>		<i>6</i>		<i>5</i>		<i>4</i>
Kuremaa L.-Algkool		<i>5</i>		<i>4</i>		<i>4</i>		<i>4</i>		<i>4</i>		<i>3</i>		<i>4</i>
Kasepää vald	12	<i>1</i>	18	<i>2</i>	14	<i>2</i>	9	<i>1</i>	9	<i>1</i>	15	<i>2</i>	13	<i>2</i>
Tiheda L.-Algkool		<i>2</i>		<i>3</i>		<i>3</i>		<i>2</i>		<i>2</i>		<i>2</i>		<i>2</i>
Pajusi vald	19	<i>13</i>	23	<i>16</i>	16	<i>11</i>	11	<i>8</i>	14	<i>10</i>	8	<i>5</i>	14	<i>10</i>
Aidu L.-Algkool		<i>6</i>		<i>7</i>		<i>5</i>		<i>3</i>		<i>4</i>		<i>2</i>		<i>4</i>
Pisisaare Algkool		<i>7</i>		<i>8</i>		<i>6</i>		<i>4</i>		<i>5</i>		<i>3</i>		<i>5</i>
Pala vald	14	<i>15</i>	14	<i>15</i>	19	<i>20</i>	7	<i>7</i>	14	<i>15</i>	13	<i>14</i>	11	<i>12</i>
Pala Kool		<i>17</i>		<i>17</i>		<i>22</i>		<i>8</i>		<i>17</i>		<i>15</i>		<i>12</i>
Palamuse vald	32	<i>31</i>	23	<i>22</i>	27	<i>26</i>	27	<i>26</i>	32	<i>31</i>	31	<i>30</i>	25	<i>24</i>
Palamuse Güm		<i>18</i>		<i>13</i>		<i>15</i>		<i>15</i>		<i>18</i>		<i>17</i>		<i>14</i>
Kaarepere Põhikool		<i>7</i>		<i>5</i>		<i>6</i>		<i>6</i>		<i>7</i>		<i>7</i>		<i>6</i>
Luu Algkool		<i>5</i>		<i>3</i>		<i>4</i>		<i>4</i>		<i>5</i>		<i>5</i>		<i>4</i>
Puurmani vald	19	<i>11</i>	34	<i>20</i>	26	<i>16</i>	21	<i>13</i>	15	<i>9</i>	10	<i>6</i>	20	<i>12</i>
Puurmani Gümnaasium		<i>8</i>		<i>15</i>		<i>11</i>		<i>9</i>		<i>7</i>		<i>4</i>		<i>9</i>
Saduküla Põhikool		<i>3</i>		<i>6</i>		<i>5</i>		<i>4</i>		<i>3</i>		<i>2</i>		<i>4</i>
Põltsamaa vald	49	<i>30</i>	55	<i>34</i>	45	<i>28</i>	44	<i>27</i>	28	<i>17</i>	32	<i>20</i>	27	<i>17</i>

Adavere Põhikool		9		10		8		8		5		6		5
Lustivere Põhikool		9		10		8		8		5		6		5
Esku-Kamari Kool		9		10		8		8		5		6		5
Saare vald	10	6	11	6	11	6	17	10	7	4	13	7	9	5
Voore Põhikool		5		5		5		8		3		6		5
Tabivere vald	33	27	27	22	25	21	19	16	16	13	29	24	19	16
Maarja Põhikool		6		5		5		4		3		6		4
Tabivere Gümnaasium		17		14		13		10		8		15		10
Torma vald	28	20	27	19	19	13	24	17	23	16	23	16	27	19
Sadala Põhikool		6		5		4		5		5		5		6
Torma Põhikool		14		13		9		12		11		11		13
KOKKU:	410	378	404	357	373	342	343	315	306	272	322	283	306	270

Tabel 6 Jõgevamaa kooliõpilaste prognoos kuni aastani 2012

Kooli nimi	I kl 2005	Kooli s 2005	Güm n 2005	I kl 2006	Kooli s 2006	Güm n 2006	I kl 2007	Kooli s 2007	Güm n 2007	I kl 2008	Kooli s 2008	Güm n 2008	I kl 2009	Kooli s 2009	Güm n 2009	I kl 2010	Kooli s 2010	Güm n 2010	I kl 2011	Kooli s 2011	Güm n 2011	I kl 2012	Kooli s 2012	Güm n 2012
Palamuse Gümnaasium	19	317	74	18	296	76	13	282	78	15	279	94	15	264	92	18	252	94	17	235	84	14	221	75
Torma Põhikool	17	198		14	188		13	170		9	151		12	144		11	132		11	124		13	118	
Siimusti L-Algkool	9	48		12	50		10	45		11	42		10	43		11	42		9	41		7	37	
Puurmani Gümnaasium	9	216	51	8	210	68	15	208	78	11	198	83	9	177	77	7	157	63	4	135	45	9	120	32
Põltsamaa Ühisgümnaasium	58	1094	260	50	1004	269	56	924	267	44	831	255	47	793	243	32	740	242	39	694	226	34	655	228
Jõgeva Gümnaasium	51	945	207	55	884	209	50	847	220	47	792	225	75	757	225	37	708	225	41	677	225	46	644	225
Mustvee Gümnaasium	14	196	50	11	187	59	5	173	57	13	171	59	11	157	47	14	148	45	15	148	43	12	150	45
Pala Põhikool	6	150		17	153		17	140		22	139		8	130		17	128		15	129		12	125	
Adavere Põhikool	11	130		9	123		10	110		8	98		8	86		5	78		6	71		5	71	
Tabivere Gümnaasium	18	233	44	17	227	50	14	219	51	13	199	45	10	192	45	8	185	38	15	185	52	10	180	57
Jõgeva Ühisgümnaasium	36	584	162	27	566	175	24	513	177	23	460	159	22	427	159	18	404	159	20	391	159	22	387	159
Mustvee Vene Gümnaasium	15	256	61	15	234	62	7	218	59	17	226	86	13	209	64	18	207	64	19	200	66	16	198	61
Voore Põhikool	12	115		5	106		5	91		5	83		8	76		7	66		6	59		5	60	
Tiheda L-Algkool	1	2		2	4		3	7		3	9		2	10		2	10		2	9		2	8	
Pisasaare Algkool	8	37		7	37		8	39		6	39		4	38		5	38		3	33		5	31	
Laiuse Põhikool	7	105		7	98		6	85		6	74		6	64		6	60		5	57		4	56	
Lustivere Põhikool	9	124		9	113		10	103		8	94		8	88		5	76		6	70		5	69	
Luu Algkool	3	20		5	18		3	16		4	15		4	16		5	16		5	18		4	18	
Vaimastvere Põhikool	6	112		7	103		7	87		6	77		6	61		6	59		5	59		4	55	
Esku-Kamari Kool	11	66		9	64		10	65		8	58		8	56		5	51		6	46		5	42	
Saduküla Põhikool	3	68		3	64		6	59		5	51		4	46		3	42		2	39		4	35	
Sadala Põhikool	7	85		6	83		5	73		4	62		5	58		5	54		5	53		6	52	
Maarja Põhikool	11	81		6	73		5	65		5	58		4	53		3	50		6	52		4	49	
Kaarepere Põhikool	4	68		7	68		5	61		6	61		6	62		7	61		7	59		6	58	
Kuremaa L-Algkool	4	20		5	19		4	17		4	17	17	4	17	17	4	16		3	15		4	15	
Aidu L- Algkool	3	21		6	21		7	22		5	21		3	21		4	19		2	14		4	13	
Jõgevamaa kokku	352	5291	909	337	4993	968	318	4639	987	308	4305	1006	312	4045	969	313	3799	930	274	3613	900	262	3467	882

Tabel 7 Õpilaste arv maakonna üldhariduskoolides septembris 2005

Koolid	1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl	10.kl	11.kl	12.kl	KOKKU
Jõgevava Gümnaasium	51	46	79	72	86	81	107	98	118	70	64	73	945
Jõgeva Ühisgümnaasium	36	36	26	33	41	55	58	79	58	71	51	40	584
Mustvee Gümnaasium	14	10	12	13	21	13	17	17	29	15	19	16	196
Mustvee Vene Gümnaasium	15	17	13	29	19	18	26	20	38	9	23	29	256
Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasium	19	17	19	24	32	28	34	29	47	18	28	22	317
Põltsamaa Ühisgümnaasium	58	67	75	69	84	73	125	134	149	97	87	76	1094
Puurmani Gümnaasium	9	16	11	8	13	24	26	27	31	21	17	13	216
Tabivere Gümnaasium	18	18	20	29	8	17	27	23	29	21	14	9	233
J.V.Veski nim Maarja Põhikool	11	5	7	4	6	9	12	13	14				81
Adavere Põhikool	11	9	5	13	13	20	20	23	16				130
Anna Haava nim Pala Kool	6	11	16	14	19	17	23	30	14				150
C.R.Jakobsoni nim Torma Põhikool	17	18	19	19	23	19	28	31	24				198
Kaarepere Põhikool	4	10	7	9	8	5	6	12	7				68
Laiuse Põhikool	7	9	5	8	10	16	17	19	14				105
Lustivere Põhikool	9	9	6	12	17	14	17	20	20				124
Tiheda Lasteaed- Algkool	1	1											2
Sadala Põhikool	7	9	7	6	9	9	15	15	8				85
Saduküla Põhikool	3	5	8	5	7	9	13	11	7				68
Vaimastvere Lasteaed-Põhikool	6	9	8	5	8	22	16	22	16				112
Voore Põhikool	12	11	4	13	13	15	13	20	14				115
Aidu Lasteaed- Algkool	3	6	6	6									21
Esku -Kamari Kool	11	10	10	15	9	11							66
Kuremaa Laste- aed Algkool	4	4	6	6									20
Luuva Algkool	3	5	5	7									20
Pisisaare Algkool	8	5	5	6	6	7							37
Siimusti Lasteaed-Algkool	9	14	15	10									48
KOKKU	352	377	394	435	452	482	600	643	653	322	303	278	5291

Jõgeva Täiskasvanute Keskkoolis õpib 145 õpilast ja Põltsamaa Ühisgümnaasiumi kaugõppeosakonnas 57 õpilast

Tabel 8 Ettepanekud Jõgevamaa koolivõrgu korrastamiseks aastani 2012 pärast muudatusi vastavalt arengukavale

Omavalitsus	Kool	Klasse 2006	Õpilasi 2006	Õpilasi 2011	Klasse 2012	Õpilasi 2012	Märkused
Jõgeva linn	Jõgeva Gümnaasium	12	945	677	12	805	
	Jõgeva Ühisgümnaasium	12	584	391	9	320	JõgevaG
Mustvee linn	Mustvee Gümnaasium	12	196	148	12	217	
	Mustvee Vene Gümnaasium	12	256	200	9	139	MustveeG
Põltsamaa linn	Põltsamaa Ühisgümnaasium	12	1096	694	12	792	
Jõgeva vald	Laiuse Põhikool	9	105	57	6	51	JõgevaÜG
	Siimusti Algkool	4	48	41	6	60	
	Vaimastvere Põhikool	9	112	59	6	36	JõgevaÜG
	Kuremaa L.-Algkool	4	20	15			Laiuse
Kasepää vald	Tiheda L.-Algkool	2	2	9			Mustvee
Pajusi vald	Aidu L.-Algkool	4	21	14			JõgevaÜG
	Pisisaare Algkool	6	37	33	3	13	Põltsamaa
Pala vald	Pala Põhikool	9	150	129	9	130	
Palamuse vald	Palamuse Gümnaasium	12	317	235	12	245	
	Kaarepere Põhikool	9	68	59	3	20	Palamuse
	Luuu Algkool	4	20	18	4	18	
Puurmani vald	Puurmani Gümnaasium	12	216	135	12	159	
	Saduküla Põhikool	9	68	39	3	9	Puurmani
Põltsamaa vald	Adavere Põhikool	9	130	71	6	56	Põltsamaa
	Lustivere Põhikool	9	124	70	6	42	Põltsamaa
	Esku-Kamari Kool	6	66	46	3	16	Põltsamaa
Saare vald	Voore Põhikool	9	115	59	6	39	Palamuse
Tabivere vald	Maarja Põhikool	9	81	52	6	45	Tabivere
	Tabivere Gümnaasium	12	233	185	9	152	Jõgeva+Palamuse
Torma vald	Sadala Põhikool	9	85	53	3	16	Torma
	Torma Põhikool	9	198	124	9	156	
			5291	3613		3613	

II Jõgevamaa üldhariduskoolide õpilaste arvu dünaamika aastatel 2003-2012

Jõgevamaa koolivõrgu korrastamine oleks otstarbekas läbi viia aastaks 2012. Järgnevad tabelid ühes ettepanekutega kajastavad tegelikku situatsiooni ja on teatavaks võimaluseks edasisel käitumistel.

Tabelid iseloomustavad Jõgevamaa koolide lähiaastate arenguid. Tabelis kajastatud arvud alates aastast 2003 aitavad paremini mõista dünaamikat ja muudavad prognoosid tõepärasemaks.

Põhikooli- ja Gümnaasiumiseadus (§11) nõuab kooli moodustamiseks kooli teeninduspiirkonda. Samad arvud võiksid olla ka jätkamise kriteeriumiteks.

1.-3. klassi vähemalt 30 last	I -kooliaste
1.-6. klassi vähemalt 60 last	II -kooliaste
1.-9. klassi vähemalt 90 last	III -kooliaste
10.-12. klassi vähemalt 60 last	Gümnaasiumi aste

Sageli on mõttekas ja Eestis ka praktikasse juurdunud vähese õpilaste arvuga koolis I-kooliastme asemele moodustada 4-klassiline kool. Praktikasse ka seda viljeletakse. Mitmete Jõgevamaa omavalitsusjuhtide arvates tuleks enam kasutada siiski 3- ja 6-klassilist kooli. Gümnaasiumiastme klasside suur täituvus vaatamata õpilaste arvu üldisele vähenemisele on üldine. Koolid püüavad õppekvaliteedi arvel ikkagi säilitada enam aksepteeritavat staatust ehk hoida alles teatavat gümnaasiumi mahtu.

Järgnevad tabelid kajastavad õpilaste arvu klassikomplektis ilma Jõgevamaa koolistruktuuris muudatust tegemata.

Jõgeva Gümnaasium Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	75	72	51	55	50	47	46	37	41	46
II	69	75	46	51	55	50	47	46	37	41
III	74	69	79	46	51	55	50	47	46	37
IV	63	74	72	79	46	51	55	50	47	46
V	101	63	86	72	79	46	51	55	50	47
VI	96	101	81	86	72	79	46	51	55	50
VII	120	96	107	81	86	72	79	46	51	55
VIII	87	120	98	107	81	86	72	79	46	51
IX	72	87	118	98	107	81	86	72	79	46
X	78	72	70	75	75	75	75	75	75	75
XI	68	78	64	70	75	75	75	75	75	75
XII	73	68	73	64	70	75	75	75	75	75
Kokku	976	975	945	884	847	792	757	708	677	644

Jõgeva Gümnaasiumi omapäraks on suur väljastpoolt Jõgeva linna saabuvate õpilaste arv (ca 40%). See annab tunnistust kooli heast tasemest. Kuna kool on saavutanud tugeva põhja ja avalikkuse suure usalduse, on kooli edasine arendamine väljaspool kahtlust. Tugev õpilaskoormus eeldab suurt tähelepanu koolile investeringute suunamisel. Seoses heade õpitulemustega on kooli suund akadeemilisusele arvestatav.

Arvestada tuleb, et seoses kooli suure koormusega on klasside kulumiskiirus tunduvalt suurem võrreldes väiksema intensiivsusega koolidega. Kooliruumide normaalkoormus oleks praeguse hoonestusastme juures ca 800 õpilast. Selgelt on vajalik kooli laiendamine kaasaegsema koolihoonestuse näol. Koolil on kõik eeldused, et saada maakonna eliitkooli staatus. Kooli pedagoogiline personal vääraks kindlasti Hea Kooli staatuse andmist Jõgeva Gümnaasiumile. Taseme jätkuvaks püsimiseks oleks vaja aga anda kooli juhtkonnale selge ja iseseisev otsustusõigus edasiste valikute tegemisel. Enam vajab gümnaasium riigipoolset tuge kooli materiaalse baasi kaasajastamiseks.

Jõgeva Ühisgümnaasium Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	27	28	36	27	24	23	22	18	20	22
II	30	27	36	36	27	24	23	22	18	20
III	34	30	26	36	36	27	24	23	22	18
IV	48	34	33	26	36	36	27	24	23	22
V	58	48	41	33	26	36	36	27	24	23
VI	74	58	55	41	33	26	36	36	27	24
VII	59	74	58	55	41	33	26	36	36	27
VIII	114	59	79	58	55	41	33	26	36	36
IX	76	114	58	79	58	55	41	33	26	36
X	53	53	71	53	53	53	53	53	53	53
XI	53	53	51	71	53	53	53	53	53	53
XII	33	53	40	51	71	53	53	53	53	53
Kokku	659	631	584	566	513	460	427	404	391	387

Jõgeva linna iive on viimastel aastatel muutumas stabiilsemaks, kuid on siiski ebapiisav kahe gümnaasiumi ülevõlpidamiseks Jõgeva linnas.

Jõgeva Ühisgümnaasium kui teine gümnaasium linnas, omab seni kindlat kohta piirkonna koolivõrgu struktuuris. Paraku pikemas perspektiivis selge negatiivse iibe tõttu langeb lähiaastatel vajadus kahe gümnaasiumi järele. Kooli soov- gümnaasium iga hinna eest säilitada- võib viia kooli taseme üldisele langusele. See võib mõjutada lapsevanemaid ka hiljem põhikooli perioodil kooli vältima. Õigem oleks üleminekuperioodi jooksul (aastaks 2012) moodustada kooli baasil tugev põhikool, mis pakub Jõgeva ümbruskonna lastele hea võimaluse korralik baasharidus omandada. Põhikooli baasilt saaks valida edasi kutseõppeasutuse või gümnaasiumi vahel. Jõgeva piirkonna koolivõrgu korrastamisel ületaks ka põhikoolina kooli õpilaste arv ikkagi 300 piiri ja annaks koolile tugeva materiaalse tagatise õpikeskkonna loomisel ja hoidmisel. Gümnaasiumihuvilised õpilased tuleks suunata naaberkooli. Enam aga tuleks vastavaealiste õpilaste kutseuunitluses tegelda laste suunamisega maakonna kutseõppeasutustesse.

Korrastatud süsteemi toimimisel oleks koolile tagatud õpilaste juurdevool ka linna piiravatest omavalitsusest.

Mustvee Gümnaasium
Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	12	12	14	11	5	13	11	14	15	12
II	11	12	10	14	11	5	13	11	14	15
III	21	11	12	10	14	11	5	13	11	14
IV	14	21	13	12	10	14	11	5	13	11
V	14	14	21	13	12	10	14	11	5	13
VI	21	14	13	21	13	12	10	14	11	5
VII	33	21	17	13	21	13	12	10	14	11
VIII	20	33	17	17	13	21	13	12	10	14
IX	25	20	29	17	17	13	21	13	12	10
X	18	25	15	25	17	17	13	15	15	15
XI	22	18	19	15	25	17	17	13	15	15
XII	14	22	16	19	15	25	17	17	13	15
Kokku	225	223	196	187	173	171	157	148	148	150

Mustvee Gümnaasium vajaks lähiaastatel oma tegevuses selget muudatust. Tõenäoliselt tuleks omavalitsusel tõsiselt üles tõsta küsimus ühinemisest Mustvee Vene Gümnaasiumiga. Kahe kooli ühendamine oleks vajalik nii majanduslikult kui ka Mustvee kogukonna integratsiooniprotsessist lähtuvalt.

Jälgides tabelit leheküljel 14 näeme, et ühinemisel säilib mõistliku suurusega gümnaasium, kus venekeelsed õpilased saavad põhiõppe kooli III-astmeni emakeeles.

Keskastmes õppivate õpilaste jätkuv suhteliselt suur arv põhineb eelkõige Mustvee piirkonnas elavatel õpilastel. Õpilasi tuleb loodetavasti jätkuvalt kooli ka põhja poolt, Ida-Virumaal asuvast Lohusuu vallast. Samas ei saa teha liiga optimistlikke väljavaateid lähitulevikuks, seda ka vaatamata majanduse teatava elavnemise korral.

Mustvee Vene Gümnaasium
Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	15	15	15	15	7	17	13	18	19	16
II	26	15	17	15	15	7	17	13	18	19
III	15	26	13	17	15	15	7	17	13	18
IV	15	15	29	13	17	15	15	7	17	13
V	27	15	19	29	13	17	15	15	7	17
VI	24	27	18	19	29	13	17	15	15	7
VII	38	24	26	18	19	29	13	17	15	15
VIII	25	38	20	26	18	19	29	13	17	15
IX	40	25	38	20	26	18	19	29	13	17
X	29	30	9	30	20	26	18	19	29	13
XI	21	29	23	9	30	20	26	18	19	29
XII	21	21	29	23	9	30	20	26	18	19
Kokku	296	280	256	234	218	226	209	207	200	198

Mustvee Vene Gümnaasium on ainus venekeelne kool maakonnas. Mustvee piirkonna koolisüsteemis tuleb tõsisemalt käsitleda 2007. aastal jõustuvat eestikeelsust nõudvat seadust Eesti gümnaasiumides (Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus §9 ja §52). Samas peavad otsustajad tõdema, et riigi üldine poliitiline foon ei taga kavandatud integratsiooniprotsessi täielikku toimimist. Samas on muudatuste sisseviimine vajalik just venekeelse elanikkonna seisukohalt. Eesti keele valdajana on tunduvalt lihtsam läbi lüüa nii tööturul, kui ka Eesti riigi kodanikuna.

Seega oleks õigustatud järkjärguline üleminek eesti õppekeelele kuni ühinemiseni gümnaasiumi astmel Mustvee eestikeelse gümnaasiumiga.

Kogu linna keskharidust andev süsteem oleks aga õige allutada kutsehariduse sissetoomisele piirkonda.

Põltsamaa Ühisgümnaasium

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	49	53	58	50	56	44	47	32	39	34
II	48	49	67	58	50	56	44	47	32	39
III	50	48	75	67	58	50	56	44	47	32
IV	67	50	69	75	67	58	50	56	44	47
V	104	67	84	69	75	67	58	50	56	44
VI	110	104	73	84	69	75	67	58	50	56
VII	161	110	125	73	84	69	75	67	58	50
VIII	147	161	134	125	73	84	69	75	67	58
IX	126	147	149	134	125	73	84	69	75	67
X	86	85	97	85	85	85	73	84	69	75
XI	85	86	87	97	85	85	85	73	84	69
XII	86	85	76	87	97	85	85	85	73	84
Kokku	1119	1045	1094	1004	924	831	793	740	694	655

Põltsamaa Ühisgümnaasium oma tuhatkonna õpilase ja ligi sajapealise õpetajaperega kuulub kindlasti enim tähelepanu vajavate koolide hulka maakonnas. Üle 300 õpilase käib koolis ümbritsevast Põltsamaa rõngasvallast. Kui jälgime edasist õpilaste arvu, siis näeme kiiret ja märgatavat vähenemist. Kuna klassikomplektid on senini selgelt üle rahvastatud, ei tohiks vähenemises erilist ohtu olla. Põltsamaa piirkonna koolivõrgu korrastamiseks on Põltsamaa Ühisgümnaasium Hea Kool kõige paremas mõttes. Piirkonna väikekoolides struktuurimuutuste sisseviimine annaks ühisgümnaasiumile selge staatuse piirkonna laste loogilise haridustee jätkuna. Samuti annaks kooli 7. klassi saabujatele võimaluse kohaneda suure kooli omapäraga ja muudaks 9. klassi lõpetamisel edasise haridustee valiku lihtsamaks. Teisalt hoiaks õpilaste pidev olemasolu ja piisav konkurents Põltsamaal gümnaasiumiastme üldise taseme kõrge.

Laiuse Põhikool

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	4	8	7	7	6	6	6	6	5	4
II	8	4	9	7	7	6	6	6	6	5
III	13	8	5	9	7	7	6	6	6	6
IV	14	13	8	5	9	7	7	6	6	6
V	16	14	10	8	5	9	7	7	6	6
VI	18	16	16	10	8	5	9	7	7	6
VII	15	18	17	16	10	8	5	9	7	7
VIII	14	15	19	17	16	10	8	5	9	7
IX	21	14	14	19	17	16	10	8	5	9
Kokku	123	110	105	98	85	74	64	60	57	56

Laiuse kool on tuntud oma korraliku materiaal-tehnilise baasi poolest. Paraku on õpilaste arv kiiresti ja oluliselt vähenemas.

Hea põhikooli jätkusuutlikkusele oleks aluseks Kuremaa kooli sulgemine ja korraliku õpilusbussiliini käimapanek kahe asula vahel. Siis lisanduks Laiuse koolile 20 algklasside õpilast, lisaks oleks lootus ka seni Jõgevale põhikooli käivate õpilaste lisandumine. Sellise süsteemi käivitamine põhjendaks Laiuse kooli tehtud investeeringuid. Paraku oleks aga õige Laiuse kool üle viia 6-klassilise kooli staatusesse. Sellega antakse koolile õige struktuur ja kaob ära vajadus põhikooli III astmes teha põhjendamatult suuri kulutusi õppeprotsessi tööhoidmiseks. Vanemate klasside õpilased korraldada aga koolibussiga Jõgeva koolidesse.

Vaimastvere põhikool

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	6	8	6	7	6	6	6	6	5	4
II	7	6	9	6	7	6	6	6	6	5
III	7	7	8	9	6	7	6	6	6	6
IV	19	7	5	8	9	6	7	6	6	6
V	18	19	8	5	8	9	6	7	6	6
VI	21	18	22	8	5	8	9	6	7	6
VII	19	21	16	22	8	5	8	9	6	7
VIII	21	19	22	16	22	8	5	8	9	6
IX	10	21	16	22	16	22	8	5	8	9
Kokku	128	126	112	103	87	77	61	59	59	55

Vaimastvere Põhikool on oma piirkonnas vajalik. Umbes 20 kilomeetri raadiusest hajapiirkonnast sõidutatakse lapsed Vaimastvere kooli. Kuna see on ka piirkonna lastele parim, on kooli toitev ala traditsiooniliselt välja kujunenud. Kurista küla lapsed on paraku leidnud alternatiivi Siimusti kooli näol. Korrastatud bussiliini käimapanek Kuristalt Vaimastverre muudaks olukorda. Kooli materiaal-tehniline baas on korras. Kooli juhtkond on pööranud õpilaskodu väljaehitamisele suurt tähelepanu. Paraku on selge, et ka lisaõpilaste sissetoomine ei muuda langevat õpilaste arvu. Õpilaste arvu selge vähenemine peaks lõppema õigeaegselt kuueklassilise struktuuri sisseseadmisega. Vanemate klasside õpilased oleks

loogiline vedada Jõgeva koolidesse, kus nad hiljem saaksid otsuse teha kas gümnaasiumi või kutseõppe kasuks maakonnas. Korralik süsteemi käivitamine eeldab aga ka õpilasbusside veatut korraldust.

Siimusti Lasteaed-Algkool

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	19	16	9	12	10	11	10	11	9	7
II	9	19	14	9	12	10	11	10	11	9
III	15	9	15	14	9	12	10	11	10	11
IV	16	15	10	15	14	9	12	10	11	10
Kokku	59	59	48	50	45	42	43	42	41	37

Siimusti asula oma tiheda asustusega vajab algkooli olemasolu. Kuna lähedalasuv Jõgeva linn suudab hoida vanemate klasside õpilaste jaoks koolikorralduse atraktiivsena, tuleks muudatusi koolis vältida ja tegelda enam kooli materiaalse baasi kaasajastamisega. Võib-olla tuleks päevakorda võtta lähiaastatel Siimustis 6-klassilise kooli korraldamine, kuna suuremates klassides oleks siis vähemalt 10 õpilast.

Kuremaa Lasteaed-Algkool

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	6	7	4	5	4	4	4	4	3	4
II	7	6	4	4	5	4	4	4	4	3
III	5	7	6	4	4	5	4	4	4	4
IV	4	5	6	6	4	4	5	4	4	4
Kokku	22	25	20	19	17	17	17	16	15	15

Kuremaa Lasteaed-Algkool on tüüpiline vanemate omaalgatusel sündinud kaasaegne kool, kus on käepäraste vahenditega muudetud ruumid algõpetuse andmiseks sobivaks.

Tänapäevases ühiskonnas ei ole vajalik enam igas külas oma kooli pidamine. Kuremaal on see põhjendatud kooli toimimisele koos lasteaiaga. Samas on tõenäoliselt kannatanud õpilaste võimalused kaasaegsele haridusele. Kuremaa kooli õpilased tuleks korraliku koolibussi süsteemi abil toimetada Laiuse kooli.

Kuna Laiuse kooli materiaalne baas on täielikult võrreldav ja kohati isegi ületab Jõgeva linna taset, oleks Kuremaa õpilaste suunamiseks Laiuse kooli õpikeskkonda vajalik kohalikele lastevanematele teha selgitustööd. Mitmed Kuremaa õpilaste vanemad on seni valinud oma laste kooliks hoopis Jõgeval asuvad gümnaasiumid. Laiuse kool muutuks korraliku bussisüsteemi olemasolul atraktiivsemaks ja kergendaks õpilaste kooliteed.

Tiheda Lasteaed-Algkool

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	0	2	1	2	3	3	2	2	2	2
II	3	0	1	1	2	3	3	2	2	2
III	4	3	0	1	1	2	3	3	2	2
IV	2	4		0	1	1	2	3	3	2
Kokku	9	9	2	4	7	9	10	10	9	8

Oma kooli vajadus Tiheda külas on selgelt olemas. Senise kooli järjepidevuse mittetekkimine on väidetavalt kaadriprobleemisst tulenev. Samas on ilmselt lapsevanemad pidanud mõistlikuks oma laste saatmist suuremasse kooli, kus on õpikeskkond traditsioonilisem. Tiheda Algkooli pidamine omavalitsusele on pigem auasi ja sellest vaatepunktist lähtudes võib teda ka pidada. Samas ühiskonnale on ta rahalises mõttes selgelt koormav. Lähiaastatel tuleks teha omavalitsusel otsus kas kooli sulgemise kasuks, või suurendada õpilaste arv ühiskonna poolt üldiselt omaksvõetud kvaliteetse hariduse võimaldamise kriteeriumidele vastavaks.

Aidu Lasteaed-Algkool

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	7	6	3	6	7	5	3	4	2	4
II	7	7	6	3	6	7	5	3	4	2
III	9	7	6	6	3	6	7	5	3	4
IV	14	9	6	6	6	3	6	7	5	3
Kokku	37	29	21	21	22	21	21	19	14	13

Aidu Lasteaed-Algkooli vajadus ilmneb eelkõige küla järjepidevuse säilimise seisukohalt. Paraku puutume siin kokku puuduliku õppebaasiga, mis avaldub peamiselt kaasaegsele koolile vastavate ruumide puudumises. Korrastades piirkonnas õpilasbussiliini, tuleks selle abil õpilased suunata eelkõige Jõgeva koolide algklassidesse kui ilmselt lapsevanematele vastuvõetavamasse ning kaaluda kohapealse kooli sulgemist. Korrastatud bussisüsteemi Aidust Jõgevale oleks suhteliselt kerge korraldada, kuna kahte asumit ühendab suurepärase asfaltkattega tee.

Pisisaare Algkool

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	5	6	8	7	8	6	4	5	3	5
II	8	5	5	8	7	8	6	4	5	3
III	6	8	5	5	8	7	8	6	4	5
IV	7	6	6	5	5	8	7	8	6	4
V	15	7	6	6	5	5	8	7	8	6
VI	14	15	7	6	6	5	5	8	7	8
Kokku	55	47	37	37	39	39	38	38	33	31

Küla säilimise seisukohalt oleks ilmselt vajalik kohalik kool säilitada. Seoses õpilaste arvu vähenemisega tuleks lähiaastatel korraldada üleminek 3-klassiliseks algkooliks. Pisisaare asulast endast käib kohalikku kooli ca 30% kooli õpilastest. Enamus sõidab koos vanematega või ka bussiga hommikuti Põltsamaale. Kooli jätkusuutlikkuse seisukohalt oleks nende laste tagasitoomine kohalikku kooli hädavajalik, muidu võib lähiaastatel kaduda ka 4-klassilise algkoolil mõte. Klassikomplektide vähendamine I-astmele tähendaks õpilaste suunamist Põltsamaale.

Pala Põhikool

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	16	12	6	17	17	22	8	17	15	12
II	16	16	11	6	17	17	22	8	17	15
III	19	16	16	11	6	17	17	22	8	17
IV	21	19	14	16	11	6	17	17	22	8
V	23	21	19	14	16	11	6	17	17	22
VI	30	23	17	19	14	16	11	6	17	17
VII	16	30	23	17	19	14	16	11	6	17
VIII	19	16	30	23	17	19	14	16	11	6
IX	17	19	14	30	23	17	19	14	16	11
Kokku	177	172	150	153	140	139	130	128	129	125

Pala kool on maakonnas selgelt jätkusuutliku staatusega. Isegi õpilaste arvu vähenemine lähiaastail ei mõjuta kooli staatust. Enam peaks ühiskond pöörama tähelepanu põhjalike investeeringute tegemiseks õpikeskkonna kaasaja nõuetele vastavaks hoidmisel.

Palamuse Gümnaasium

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	15	15	19	18	13	15	15	18	17	14
II	21	15	17	19	18	13	15	15	18	17
III	28	21	19	17	19	18	13	15	15	18
IV	18	28	24	19	17	19	18	13	15	15
V	30	18	32	24	19	17	19	18	13	15
VI	34	30	28	32	24	19	17	19	18	13
VII	43	34	34	28	32	24	19	17	19	18
VIII	30	43	29	34	28	32	24	19	17	19
IX	39	30	47	29	34	28	32	24	19	17
X	27	30	18	30	30	34	28	32	24	19
XI	16	27	28	18	30	30	34	28	32	24
XII	28	16	22	28	18	30	30	34	28	32
Kokku	329	307	317	296	282	279	264	252	235	221

Palamuse Gümnaasiumi probleemiks on perspektiivne ruumipuudus. Tung kooli on tunduvalt suurem, kui suudetakse kohti pakkuda. Põhjuseks ilmselt pikaajalised koolitraditsioonid, aga ka suur asustustihedus piirkonnas. Kool jätkab traditsioonilises headuses tõenäoliselt veel aastaid. Kuigi ka siin õpilaste arv väheneb, on kooliruumid gümnaasiumiastme kvaliteetseks korraldamiseks sobilikud ja valmis vastu võtma läheduses asuvate väikekoolide õpilasi. Koolibussisüsteemi kaasaegne korraldamine tagaks gümnaasiumi kvaliteedi hoidmiseks piisava arvu õpilasi.

Kaarepere Põhikool

Õpilaste arv

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	7	7	4	7	5	6	6	7	7	6
II	10	7	10	4	7	5	6	6	7	7
III	11	10	7	10	4	7	5	6	6	7
IV	8	11	9	7	10	4	7	5	6	6
V	6	8	8	9	7	10	4	7	5	6
VI	13	6	5	8	9	7	10	4	7	5
VII	6	13	6	5	8	9	7	10	4	7
VIII	9	6	12	6	5	8	9	7	10	4
IX	10	9	7	12	6	5	8	9	7	10
Kokku	80	77	68	68	61	61	62	61	59	58

Õpilaste arvu järjepidev vähenemine viitab vajadusele valla poolt teha vältimatu otsus kooli jätkusuutlikkuse suhtes. Arvatavasti leiab osa lapsi võimaluse hakata koolis käima Jõgeval, kuid korrastatud bussiliini olemasolul suunduks kindlasti enamus Palamusele. Kool võiks jätkata tüüpilise 6-klassilise algkoolina. Samas ei tasuks välistata ka kõigi õpilaste suunamist Palamuse kooli.

Luaa Algkool

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	6	5	3	5	3	4	4	5	5	4
II	8	6	5	3	5	3	4	4	5	5
III	5	8	5	5	3	5	3	4	4	5
IV	7	5	7	5	5	3	5	3	4	4
Kokku	26	24	20	18	16	15	16	16	18	18

Luaa Algkool on loodud lastevanemate soovil ja selle õpikeskseks muutmiseks on tehtud valla poolt ka piisav investeering. Kool asub Luaa asunduses ühepereelamus. Kuni vald peab vajalikuks taolise algkooli elushoidmist, puudub vajadus ka temas eriliste muudatuste tegemiseks. Küll tuleb pidevalt taolises väikeses koolis jälgida õppeprotsessi vastavust kaasaegse ühiskonna nõudmistele.

Puurmani Gümnaasium
Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	13	13	9	8	15	11	9	7	4	9
II	8	13	16	9	8	15	11	9	7	4
III	16	8	11	16	9	8	15	11	9	7
IV	24	16	8	11	16	9	8	15	11	9
V	27	24	13	8	11	16	9	8	15	11
VI	27	27	24	13	8	11	16	9	8	15
VII	32	27	26	24	13	8	11	16	9	8
VIII	32	32	27	26	24	13	8	11	16	9
IX	20	32	31	27	26	24	13	8	11	16
X	18	20	21	30	27	26	24	13	8	11
XI	14	18	17	21	30	27	26	24	13	8
XII	11	14	13	17	21	30	27	26	24	13
Kokku	242	244	216	210	208	198	177	157	135	120

Puurmani Gümnaasium on omasuguste mõisakoolide seas saavutanud väga hea õppetaseme. Enamus kooli lõpetanud on hästi ette valmistatud kõrgkooli astumiseks. Seega oleks kooli lõhkumine ebavajalik. Pigem tuleks leida reserve, kuidas mõisakoolist muutuda kaasaegse olustikuga eliit-, aga miks mitte gümnaasiumiosas ka erakooliks. Riigis on mitmeid taolisi häid näiteid linnagümnaasiumide osas ja Puurmani asukoht oleks taoliseks käitumiseks tõenäoliselt atraktiivne.

Saduküla Põhikool
Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	6	6	3	3	6	5	4	3	2	4
II	5	6	5	3	3	6	5	4	3	2
III	4	5	8	5	3	3	6	5	4	3
IV	8	4	5	8	5	3	3	6	5	4
V	13	8	7	5	8	5	3	3	6	5
VI	9	13	9	7	5	8	5	3	3	6
VII	10	9	13	9	7	5	8	5	3	3
VIII	11	10	11	13	9	7	5	8	5	3
IX	9	11	7	11	13	9	7	5	8	5
Kokku	75	72	68	64	59	51	46	42	39	35

Saduküla Põhikool saab oma õpilased põhiliselt piirkonna küladest. Tänapäevase õpilaste arvu muutumise juures tuleks hakata lastevanematele hakata selgitama kooli staatuse muutmise vajadust. Kool oleks õigustatud lähiaastatel ümberformeerida 3-klassiliseks algkooliks. Tüüpilise külakoolina täidaks ta oma tänuväärset funktsiooni veel ilmselt aastaid. Jätakuvalt 9-klassilisena aga tekitaks omavalitsusele põhjendamatuid kulutusi ja kooli õpitase langeks aasta-aastalt paratamatult madalamale. Ka aitaks vanemate klasside õpilaste suunamine Puurmani sealset kooli paremini õpilastega täita ja seega säilitada gümnaasiumina.

Esku –Kamari Kool

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	7	9	11	9	10	8	8	5	6	5
II	9	7	10	11	9	10	8	8	5	6
III	10	9	10	10	11	9	10	8	8	5
IV	13	10	15	10	10	11	9	10	8	8
V	19	13	9	15	10	10	11	9	10	8
VI	10	19	11	9	15	10	10	11	9	10
Kokku	68	67	66	64	65	58	56	51	46	42

Esku-Kamari kool ja koolid on viimastel aastatel oskuslikult suutnud oma staatused siduda ja sellega väljunud ka põhjendatud kriitika alt. Põhjendatud võiks olla lähiaastatel üleminek mõlemas koolihoones 3-klassiliseks kooliks seoses õpilaste arvu vähenemisega. Õpilaste varasem suunamine suurde Põltsamaa kooli ei tohiks mõjuda neile negatiivselt. Pigem vastupidi.

Adavere Põhikool

Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	5	11	11	9	10	8	8	5	6	5
II	17	5	9	11	9	10	8	8	5	6
III	14	17	5	9	11	9	10	8	8	5
IV	20	14	13	5	9	11	9	10	8	8
V	20	20	13	13	5	9	11	9	10	8
VI	24	20	20	13	13	5	9	11	9	10
VII	22	24	20	20	13	13	5	9	11	9
VIII	15	22	23	20	20	13	13	5	9	11
IX	15	15	16	23	20	20	13	13	5	9
Kokku	152	148	130	123	110	98	86	78	71	71

Adavere koolimaja on hästi korda tehtud ja vastab igati kaasaja nõuetele. Põhilise osa õpilaste arvust (85%) moodustab Adavere asula elanikkond. Ülejäänud õpilased tulevad ümbruskaudsetest küladest. Kooli õpilaste täituvust lähiaastatel annaks parandada lähedalasuva Pisisaare ja Pajusi lastega, kuid traditsiooniliselt keelduvad sealsed vanemad oma lapsi Adavere kooli suunamast. Õpilaste arvu vähenemine lähiaastail viitab vajadusele kooli koraldamisel võtta ette tõsisemid samme. Eelkõige tuleks suuremate klasside õpilased suunata Põltsamaa Ühisgümnaasiumi. Seega saaks ka Põltsamaa kool jätkata tugevamana. Adavere jätkamine 6-klassilisena vähendaks kindlasti koormust ka omavalitsuse eelarvele. Samas jätkaks koolile siiski ca 60 õpilasega kooli staatuse.

Lustivere Põhikool
Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	6	11	9	9	10	8	8	5	6	5
II	10	6	9	9	9	10	8	8	5	6
III	19	10	6	9	9	9	10	8	8	5
IV	13	19	12	6	9	9	9	10	8	8
V	18	13	17	12	6	9	9	9	10	8
VI	19	18	14	17	12	6	9	9	9	10
VII	21	19	17	14	17	12	6	9	9	9
VIII	12	21	20	17	14	17	12	6	9	9
IX	17	12	20	20	17	14	17	12	6	9
Kokku	135	129	124	113	103	94	88	76	70	69

Lustivere Põhikooli võib pidada maakonna korrastatuimaks kooliks. Paraku langeb ka siin õpilaste arv põhikoolis pidevalt allapoole. Kooli säilitamiseks paratamatu käiguna tuleks üleminekuaastatel minna 6-klassilisele õppele. Vanemad õpilased aga sõidutada koolibussiga Põltsamaa Ühisgümnaasiumisse.

Voore Põhikool
Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	6	7	12	5	5	5	8	3	6	5
II	12	6	11	12	5	5	5	8	3	6
III	11	12	4	11	12	5	5	5	8	3
IV	13	11	13	4	11	12	5	5	5	8
V	15	13	13	13	4	11	12	5	5	5
VI	18	15	15	13	13	4	11	12	5	5
VII	15	18	13	15	13	13	4	11	12	5
VIII	11	15	20	13	15	13	13	4	11	12
IX	26	11	14	20	13	15	13	13	4	11
Kokku	127	108	115	106	91	83	76	66	59	60

Voore Põhikool on lähitulevikus seatud tõsise dilemma ette. Õpilaste arv koolis väheneb. Samas on kool hästi komplekteeritud 9-klassilise koolina. Õppetöök vajalikud ruumid heas korras. Kooli mahtuvus oleks 240 õpilast. Paraku on piirkonna elanike arv aasta-aastalt vähenemas. Sellest lähtuvalt ei ole kooli õpilaste arvu ka õpilaste sissetoomisega õpilaskodusse võimalik märgatavalt suurendada. Et säilitada piirkonnas algkool, tuleks kool ümberprofileerida 6-klassiliseks ja vanemate klasside õpilaste vedu korraldada eelkõige Palamusele kui lähimasse hea õpitasemega kooli. Seal saaksid nad soovi korral jätkata ka juba gümnaasiumis.

Tabivere Gümnaasium
Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	23	24	18	17	14	13	10	8	15	10
II	28	23	18	18	17	14	13	10	8	15
III	11	28	20	18	18	17	14	13	10	8
IV	19	11	29	20	18	18	17	14	13	10
V	25	19	8	29	20	18	18	17	14	13
VI	28	25	17	8	29	20	18	18	17	14
VII	30	28	27	17	8	29	20	18	18	17
VIII	23	30	23	27	17	8	29	20	18	18
IX	14	23	29	23	27	17	8	29	20	18
X	10	14	21	15	15	15	15	8	29	20
XI	5	10	14	21	15	15	15	15	8	29
XII	15	5	9	14	21	15	15	15	15	8
Kokku	231	240	233	227	219	199	192	185	185	180

Tabivere Gümnaasiumi asumine kaasaegses koolihoones ja hea materiaalne baas ei ole taganud gümnaasiumi osas arvestatavat kvaliteeti. Kuna ka piirkonna õpilaste arv on vähenemas, tuleks kool ümber korraldada 9-klassiliseks ja seeläbi muuta piirkonnas arvestatavaks põhikooliks. Koolil on korralikud ruumid kohandamiseks kutseõppele. Ilmselt oleks vajalik seda teed ka minna. Gümnaasiumiastme õpilastele tuleks alternatiivina tõsiselt kaaluda kutseõppe sisseviimist. Kooli staatuse muutumist võiks korraldada järk-järgult ja ilma keskastme kadumiseta. Siis suudetakse säilitada koolile ka jätkusuutlik järjepidevus.

Maarja Põhikool
Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	6	10	11	6	5	5	4	3	6	4
II	3	6	5	11	6	5	5	4	3	6
III	5	3	7	5	11	6	5	5	4	3
IV	10	5	4	7	5	11	6	5	5	4
V	10	10	6	4	7	5	11	6	5	5
VI	14	10	9	6	4	7	5	11	6	5
VII	14	14	12	9	6	4	7	5	11	6
VIII	12	14	13	12	9	6	4	7	5	11
IX	15	12	14	13	12	9	6	4	7	5
Kokku	89	84	81	73	65	58	53	50	52	49

Maarja Põhikool on maakonna vanim kool. Paraku on piirkonnas õpilaste arv aasta-aastalt vähenenud. Koolimaja on normaalselt korras ja vastab igati kooli nõuetele. Ilmselt tuleks selgelt sõnastada põhikooli sulgemine lähiaastatel ja jätkata 6-klassilise algkoolina. See õigustaks kooli tehtud investeeringuid. Põhikooli õpilased tuleb III-astme osas koolibussi abil Tabiverre suunata.

Sadala Põhikool
Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	8	6	7	6	5	4	5	5	5	6
II	6	8	9	7	6	5	4	5	5	5
III	9	6	7	9	7	6	5	4	5	5
IV	8	9	6	7	9	7	6	5	4	5
V	15	8	9	6	7	9	7	6	5	4
VI	15	15	9	9	6	7	9	7	6	5
VII	10	15	15	9	9	6	7	9	7	6
VIII	19	10	15	15	9	9	6	7	9	7
IX	17	19	8	15	15	9	9	6	7	9
Kokku	107	96	85	83	73	62	58	54	53	52

Sadala Põhikooli õpilaste arv on samuti vähenemas aasta-aastalt. Omavalitsusel tuleks vastu võtta otsus viia kool algkooli staatusesse, mille põhiline ülesanne oleks koolitada algõppe kaudu oma asula lapsi ning hoida kooli edasi 3-klassilisena. Vanemad õpilased tuleks aga koolibussiga korraldada Torma kooli kui lähimasse korrastatud õppebaasiga kooli. Ilmselt oleks õigustatud teha seda kõigi klasside ulatuses korruga mitte järk-järguliselt.

Torma Põhikool
Õpilaste arv

Klass	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
I	19	15	17	14	13	9	12	11	11	13
II	19	19	18	17	14	13	9	12	11	11
III	23	19	19	18	17	14	13	9	12	11
IV	17	23	19	19	18	17	14	13	9	12
V	29	17	23	19	19	18	17	14	13	9
VI	25	29	19	23	19	19	18	17	14	13
VII	31	25	28	19	23	19	19	18	17	14
VIII	22	31	31	28	19	23	19	19	18	17
IX	26	22	24	31	28	19	23	19	19	18
Kokku	211	200	198	188	170	151	144	132	124	118

Torma Põhikooli staatus säilib lähiaastail kindlasti. Kool on põhikoolidest maakonna suurim ning vajab jätkuvalt ja pidevalt korrasolekuks arvestatavaid investeeringuid. Ca 50% õpilastest kasutab praegu koolitulekuks busi. Lähedalasuva Sadala kooli vanemate klasside õpilaste potentsiaalne lisandumine kooli hoiab jätkuva vajaduse ka riiklikul tasandil koolile olulist tähelepanu pöörata.

Järeldused.

Maakonna elanike arvu vähenemine seab kohalikele omavalitsustele ja nende poolt hallatavale koolisüsteemile konkreetsed arenemis- ja käitumisreeglid. Eelkõige on nendeks:

1. maakondlike investeeringute suunamine jätkusuutlikult toimivatele koolidele finantskillustuse vältimiseks;
2. maakonnasisese koolibussisüsteemi loomine ja sellele järjepideva finantsskeemi leidmine;
3. koolivõrgu korraldamiseks ettevõetavad sammud peavad toimuma kooskõlas maakonna arengukavaga ja lähtuma enamuse huvigruppide poolt heakskiidetud pikemaajalisest perspektiivist;
4. omavalitsuste pidev töö koolide kvaliteedi parandamisel ning õppebaasi ja kaadri kaasajandule vastavuses hoidmisel.

Käesoleva koolivõrgu arengukava lõppjärelendusena esitatakse Jõgevamaa Omavalitsuste Liidule järgnev tabel, milline võiks aluseks olla maakonna jätkusuutlike ja perspektiivsete koolide rahastamisel.

Koolid jaotuvad kolme rühma:

- Tingimusteta rahastatavad – koolid on jätkusuutlikud ning vajavad riiklikku toetust järjepidevuse säilitamiseks
- Tingimustega rahastatavad – omavalitsused korrastavad koolistruktuuri vastavalt kokkulepitule ning sellele vastavalt toimub ka riiklik lisaressurssidega rahastamine
- Riiklikult mitterahastatavad – kooli riigi ja ühiskonnas aksepteeritud õppetasemele vastavuses hoidmine toimub omavalitsuse omavahendite arvelt

Tabelisse on üldhariduskoolide kõrvale sisse toodud ka Jõgeva Täiskasvanute Keskkool, millel on maakonnas täiskasvanute tasemeõppel täita kindel roll ja tema korrashoidmine oleks vaieldamatult riiklik ülesanne.

Omavalitsus	Kool	Riiklikult kaas-rahastatavad	Tingimisi kaas-rahastatavad	OV
Tabivere vald	J.V.Veski nim. Maarja Põhikool		X	
Jõgeva vald	Laiuse Põhikool		X	
Põltsamaa linn	Põltsamaa Ühisgümnaasium	X		
Palamuse vald	Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasium	X		
Torma vald	C.R.Jakobsoni nim. Torma Põhikool	X		
Pala vald	Anna Haava nim. Pala Kool	X		
Puurmani vald	Saduküla Põhikool		X	
Põltsamaa vald	Adavere Põhikool		X	
Mustvee linn	Mustvee Gümnaasium	X		
Põltsamaa vald	Esku - Kamari Kool		X	
Mustvee linn	Mustvee Vene Gümnaasium		X	
Pajusi vald	Pisisaare Algkool		X	

Saare vald	Voore Põhikool		X	
Palamuse vald	Kaarepere Põhikool		X	
Torma vald	Sadala Põhikool		X	
Kasepää vald	Tiheda Lasteaed-Algkool			X
Jõgeva linn	Jõgeva Gümnaasium	X		
Jõgeva vald	Vaimastvere Lasteaed-Põhikool		X	
Põltsamaa vald	Lustivere Põhikool		X	
Puurmani vald	Puurmani Keskkool	X		
Palamuse vald	Luu Algkool			X
Jõgeva linn	Jõgeva Täiskasvanute Keskkool	X		
Pajusi vald	Aidu Lasteaed-Algkool			X
Tabivere vald	Tabivere Gümnaasium		X	
Jõgeva linn	Jõgeva Ühisgümnaasium		X	
Jõgeva vald	Kuremaa Lasteaed-Algkool			X
Jõgeva vald	Siimusti Lasteaed - Algkool	X		

Lõppsõna

Jõgevamaa koolivõrgu arengukava on dokument, mis on sündinud reaalsest vajadusest. Eelkõige seoses maakonna viimase aastakümne väheneva sündimusega ja negatiivse migratsioonitasemega.

Kindlasti on eelpool toodud tabelites mitmeid arve, mille muutumist positiivseteks enamus meist ootaks. Paraku ühiskonna üha selgem liikumine arengusuundades, millised üha vähem väärtustavad perekonda kui aastatuhandetega kinnistunud ühiskonnavormi ja pööravad rohkem tähelepanu igapäevasele rutakale elutempole ning muudavad seeläbi ka ühiskonna väärtushinnanguid, surub meile peale ka vajaduse aeg-ajalt üle vaadata lähtekohad koolihariduse andmiseks.

Tänaseks peame tõdema, et kooli roll ühiskonnas on olulisemaks muutunud kui see oli eelmisel sajandil. Seega peame me sellele rollile ka olulisemalt rohkem tähelepanu pöörama. Siine dokument on kindlasti üks neist, mis püüab kaasa rääkida Jõgevamaa koolide korrastamisel 21. sajandi olustikust lähtuvalt.

Jõgevamaa koolivõrgu arengukava ei ole dogmaatiline käsitlus, vaid on avatud pidevateks muutusteks. Ta on vaid alus ja lähekoht.